

CATALUNYA SOCIAL

Any VI. Núm. 288

Un any, 10 ptes. — Núm. solt, 20 cts. ■ 20 de novembre de 1926

PUBLICACIÓ
SETMANAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Camerós, 3 (Passatge Orleó Català) BARCELONA

APARTAT 273
TELÉF. S. P. 1114

El socialisme espanyol

Les esquerres d'interessos

Ningú no podrà dir que els nostres socialistes no siguin de bona jeia. Se'ls ofereixen càrrecs de Reial Ordre, com el de Consellers del Consell d'Estat, i els accepten. I ara, davant del fet que sembla imminent d'una Assemblea Nacional, amb tot i prescindir del sufragi universal, de la llibertat de reunió, de la llibertat de premsa — i segons es diu fins i tot de l'elecció dels representants pels representats en algun cas — els nostres mansois socialistes, per boca del seu cap senyor Besteiro, comencen ja a fer públic que probablement el Congrés General de Partit acceptarà d'acudir a l'organisme nacional sense reserves de cap mena.

Més adaptació ja no es pot demanar. És clar que hi haurà algun esperit difícil de contentar que opinarà que els programes d'Ehrfurt i Gotha resten molt lluny amb tot això. És clar que hi haurà qui pugui acusar els socialistes de mancament als principis d'ortodòxia del partit en el món sencer. Però En Besteiro ja ho ha dit prou net i clar: en trobant avantatges en una situació política qual-sevol, allí anem els socialistes, a fruir d'aqueixos avantatges, a tocar-los amb la mà.

Ben cert que aquest criteri pot no ésser gens ni gota idealista. Ben cert que no sembla pas aquest un criteri encertat pels qui lluiten per ideals dins la cosa pública; però com a criteri pràctic, com a criteri d'acomodament, ben segur que no se'n trobaria d'altre més apropiat que aquest.

Oh memòria d'En Pau Iglesias, on vas quedant? Oh memòria d'aquell home qui va combatre sempre a homes conservadors com En Dato, amb tot i la llei d'accidents del treball, i la llei del descans dominical, i la llei de treball de dones i nois, pel sol fet d'ésser En Dato cap dels conservadors i sustentar principis bàsics antitètics als del socialisme!

Tot, tot ha canviat en el món, de la guerra ençà! I el socialisme, aquest conglomerat ideològic, que era religió, i era sociologia, resta avui reduït a Espanya a un desig de reformes socials únicament i exclusivament, o per a dir-ho en termes

més clars, a un desig de menjar millor i viure millor.

Potser els nostres socialistes diran que no van sols per aquest camí; potser invocaran l'exemple dels socialistes belgues — amb un home com Vandervelde al davant — entregant des del Govern els ferrocarrils de l'Estat a una companyia particular mentre que arreu el socialisme ha reivindicat la nacionalització dels serveis i de les obres i de la propietat. I aquests tindran raó de sobres, encara que el fet vingui enormement atenuat per les necessitats financeres de l'Estat belga i per la situació excepcional d'aquell país.

I nosaltres no serem pas els qui ens doldrem d'aquest pas del socialisme, que amb això perd la ferocitat dels temps de l'Iglesias i es llima voluntàriament les ungles que un dia el pogueren fer terrible. Tot el que pugui ésser acomodament a un seny conservador — socialment parlant — no ens ha de semblar pas malament a nosaltres, els socialment conservadors.

Però el que no ens sembla tan bé és que l'agrupament socialista, que fins ara es venia comptant entre els agrupaments idealistes de la política espanyola, resti amb un idealisme reduït a la mínima expressió i vagi de cara a l'usdefruit de les engrunes que tots els règims puguin oferir-li. Tot el que en un sentit o altre pugui significar passar de la idea al bocí, o de l'esperit a la carn, pot semblar-nos bé per raó de pau i tranquil·litat, però no ens serà mai simpàtic ni farà guanyar un grau de simpatia al socialisme.

Hem vist, durant molts anys, ben confirmada aquella divisió de l'Ossorio entre dretes d'idees i dretes d'interessos. Ara la mateixa divisió la veurem — la veïam ja — confirmada en les esquerres entre esquerres d'idees i esquerres d'interessos. I qui havia de dir, uns quants anys enrera, que entre aquestes esquerres d'interessos havia de venir un dia que hi comptàvem el partit socialista espanyol?

L'estètica d'En Feliu Elias

II

"Encara els hi podríem regalar aquells famosos Overbeck i Cornelius que estigueren a punt d'influir la pintura romàntica francesa amb llurs idiotises [sic] *nazarenes*, de les quals en tenim a Catalunya un reflexe en l'art d'En Benet Mercadé."

J. Sacs. *Vell i Nou*, 1 desembre 1918

Qui diria que un autor qui tracta d'idiota l'escola d'Overbeck i l'art del deixeble català que la seguia, fos cridat després a fer la *biografia oficial* d'aquest últim? Solament és possible aquesta anomalia en un cas de mentalitat general fecunda en paradoxes. Però s'ha vist una aberració més gran encara que la d'encarregar l'elogi oficial d'En Mercadé a un enemic del romanticisme i de la pintura religiosa. L'homenatge que la Junta Municipal d'Exposicions d'Art volia tributar a l'autor del "Trasllat del cos de Sant Francesc" resulta una desfeta d'hostilitat contra el seu art, contra la seva ascendència estètica, contra els ideals del seu temps, contra el romanticisme — que en la més genuïna de les seves branques vol dir, com sabeu, *restauració de l'art gòtic*: en un mot, contra tots els elements de l'estètica cristiana que expressament volia Overbeck fer ressorgir, i ben cert que ho aconseguí. Doncs bé, a l'home que ja abans d'aquest castell de focs antigotista i antiromàntic havia subscrit amb fruïció les paraules iròniques i despectives de Teòfil Gautier: "Els Romàntics tenien tots sang de catedral en les llurs artèries" (1), vet aquí que li encarreguen l'elogi de la Catedral de Barcelona!

Escrita en 1917, *La Pintura Francesa Moderna*, al ple de la guerra europea i de la fúria antigermànica, s'explicaria l'actitud del senyor Elias contra l'art alemany, si l'art del decorador de la Porciúncula d'Assís no fos també, tant i més que alemany, art catòlic. Però l'any 21, apaivagades les passions, la d'En Feliu Elias contra l'escola dita *natzarena* i contra la seva filiació, gens no minva. Ni llavors ni ara, com ho prova la recent actitud contrària a la pintura religiosa d'En Joan Llimona. Quan va eixir el *Benet Mercadé*, fa cinc anys, havien passat de moda les filies i les fòbies. Per això dic que no és pas per odi a Germània que renya ell els francesos per "*haver caigut en la trampa natzarena*" (2), és a dir, per haver fet pintura decorativa religiosa, referint-se a aquella en la qual amb esclat incomparable triomfaren Ingres i Flandrin. Si la dèria d'En Feliu Elias fos solament antigermànica, i no anticatòlica, el trobaríem en la posició d'un Abel Fabre, que fa residir en Ingres i Flandrin la base de l'espectacle de la pintura religiosa a França (i per consegüent a les zones d'irradiació artística francesa), i nega que damunt d'ells dos haguessin tingut influència Overbeck i els *nazarens* (3).

El senyor Feliu Elias va més enllà de la germanofòbia. Comença per ésser una altra paradoxa la seva pose antialemanya: el qui enarbola el pseudònim wagnerià, si no luterà, de *Hans Sachs*, l'enamorat de Jeroni Van Aken i dels Breughel, l'en-

cisat per les truculències d'aquests fantasmagòrics mestres flamencs, l'apologeta de l'art holandès, el deixeble filosòfic de Baruch Spinoza, resulta molt més tudesch del que ell espensa.) Quan fa escarafalls del "gratuit transcendentalisme teutó que cova en la part vulnerable de la teoria [del Romanticisme] els gèrmens de la seva podridura" (4); quan s'exclama que "la funesta Germània amb el falsísim primitivisme de l'escola dita d'Overbeck o de Düsseldorf anullaren en els deixebles d'Ingres l'esforç del mestre" (p. 61); quan acusa l'art filosòfic de Cornelius, successor d'Overbeck, d'haver desorientat vers el sentimentalisme els pintors realistes (p. 63), tot això és més torçut i més tendenciós del que ho seria una simple manifestació de preferència pel gust clàssic o francès, o d'antipatia pel romanticisme de més enllà del Rin. El tret del senyor Feliu Elias va molt més enllà. Ell no perdona als idealistes alemanys el seu idealisme, com no el perdona tampoc als idealistes francesos, com no perdona a Ingres i Flandrin. Ell no tolera el "deformisme simbolista d'Ingres" (p. 177). Ell no absol als que posen la pintura al servei de la religió com Overbeck i com aquests altres mestres, o al de les tradicions patriòtiques com feia Cornelius. El pintor no pot estar al servei més que de si mateix. "*Peindre n'importe quoi*: és el lema del nou exèrcit" (p. 81), lema al qual En Feliu Elias s'adhereix de bon grat i amb entusiasme.

No, no és pas l'art germànic el qui l'espervera, sinó l'art catòlic. A seguit d'enunciada aquella divisa, senyera d'anarquia artística, s'apressa a cercar família a la bella frase. El "*Peindre n'importe quoi*", el pinteu qualsevol cosa, era, "traduït per uns pintorassos aquell altre lema del Spinoza, aquell credo del nostre Molinos: *Tota creació és perfecta*" (p. 81). Bons padrins li troba al seu programa estètic: Baruch Spinoza i l'heresiàrca dels quietistes!! (I en quin sentit, convindria saber, En Feliu Elias l'anomena *nostre*, a Molinos?) Ple de neguits i especulacions *transcendentals*, li caldria a Joan Sacs confessar que el transcendentalisme que el revolta és el cristià, però no el transcendentalisme panteista.

Li fa necessari, a l'Apa, el seu nebulós transcendentalisme, l'ús d'un llenguatge hermètic, *esotèric*, i solament els qui l'han llegit amb calma i atenció saben desxifrar el sentit recòndit de ço que llegit de pressa aparenta inofensiva literatura de crític d'exposicions. Allà on diu "deformisme simbolista", llegiu: pintura religiosa; on diu "overbeckisme", llegiu: art catòlic. El terme "romanticisme" moltes vegades l'usa com a equivalent de catolicisme; "realisme" i "classicisme" volen dir en boca seva pintura concebuda sots la filosofia estètica de l'art per l'art, del "*peindre n'importe quoi*". "Sobrenaturalisme de llegenda" significa els assumptes sobrenaturals, matèria principal de l'art religiós. "Sentimentalisme", "exotisme", "morbositat", tot això són jeroglífics de Joan Sacs, la solució dels quals es troba en les idees de fervor, mística, inspiració cristiana. Per a donar el valor just a la crítica de l'escola

overbeckiana que omple el seu Benet Mercadé, no hi ha com avantposar-hi el testimoni d'un contemporani que era dels nostres; d'un que visqué i sabé veure molt del que li devem tots a l'escola romàntica, al desvetllament idealista i cristià que substituï en la primera meitat del XIX la ideologia revolucionària i classicista filla de l'Enciclopèdia i triomfant en l'Imperi. D'aquell moviment dels esperits fastiguejats del cesarisme nivellador del segle XVIII, no solament brollà la renaixença catòlica, sinó també els deixondiments patriòtics de les nacions històriques. Per això no es pot parlar del Romanticisme sinó amb gran respecte. Cal escoltar el senyor Bertran de Amat en el seu discurs notabilíssim sobre l'origen i doctrines de l'Escola Romàntica i la part que en l'avenç artístic de la terra tingueren els germans Milà i Fontanals i En Lorenzale (5). Un testimoni, Leichner, citat per ell, escriu: "Digna de memòria és la inclinació al catolicisme, de l'escola romàntica, perquè responia més a la creixent necessitat de satisfacció estètica i artística dels alemanys". "La nova escola, afegia, proclama altament el cristianisme com a font de l'art modern" (p. 21). I més avall retreu a René Menard, qui explica que "Overbeck, místic per temperament i cristià per convicció, s'empenhà del Beat Angèlic, i dels pintors d'Umbria, particularment del Perugino", i que predicava que "l'art és un mitjà donat a Déu per l'home per a ensenyar la veritat" (p. 35).

I ara mireu com ho explica En Feliu Elias, per a situar en la seva època l'art d'En Benet Mercadé: "Les arts plàstiques estaven, en aquell moment del Romanticisme, influïdes poderosament per Overbeck i la seva escola. D'una part el *sentimentalisme*, d'altra part l'*exotisme*, també en part el *sobrenaturalisme de llegenda*, també la *morbositat*, aquests eren elements del Romanticisme pictòric, elements d'*alluvió*, *inferiors*... i a l'ensem un *migevalisme llibresc*. [Els subratllats són meus.] Aquells valors *inferiors*, aviat ensenyaren el llautó i s'annullaren. La valor *migevalista* fou còpsada pel teutó Overbeck i degenerà per una part en formalisme fred i ensopit... En Pau Milà i En Lorenzale caigueren en mans dels Overbeck, Cornelius, etc." (6).

Voldria tenir espai per a contar quelcom d'aquella interessantíssima etapa de l'estètica cristiana el protagonista de la qual fou el fervorós convers Joan Frederic Overbeck (1789-1869), pintor i apòstol, "ànima de místic i de poeta" [tot això són valors *extrapictòrics*...], home piados, modest i pobre, que sols reverència mereix per part dels qui hem après a estimar aquestes condicions i virtuts en un Anton Gaudí i en un Joan Llimona. Ja es comprèn de seguida que no l'estimin ni respectin els llibertaris del "*peindre n'importe quoi*", antítesi radical de la teoria del que deia: "*Per a mi l'art és l'arpa de David, amb la qual jo desitjaria entonar continuament els psalms en lloança del Senyor*". L'odi d'En Feliu Elias per a l'autor del *Triomf de la Religió en les Arts* s'explica, com s'explica la seva antipatia pels dos artistes piadosos que entre nosaltres més recorden el cas Overbeck. Ço que no s'explica és que En Feliu Elias hagi estat escollit per a fer l'elogi oficial de l'overbeckià Mercadé, i per a divulgar els elogis de la nostra Seu migeval.

"Entremig de cristians, exercit per cristians, l'art

no pot ésser concebut més que com a cristià". Aquesta màxima resumeix el pensament d'Overbeck, segons diu Georges Goyau en el capítol que li dedica de la seva *Allemagne religieuse*. Aquesta màxima resulta paral·lela de la fórmula que hem posat al damunt de la present campanya: *Entremig de cristians, sols els cristians poden exercir la pedagogia de l'art cristià*.

El senyor Apa, obcecat per la dèria que se l'emporta fins a parlar de la pintura overbeckiana d'Ingres i de Puvis de Chavannes, no veient que la mateixa importància que li dóna i la influència que li reconeix fa més injust encara el seu judici advers, tampoc sap veure que es contradiu quan explica que els *natzarens* (7) s'inspiraven de Giotto, Fra Angèlic i el Perugino, i seguien el consell d'imitar els primitius fins que *l'ull i l'esperit s'encomanessin la ingenuïtat*, perquè els atribueix la teoria que "tot quadre verament digne no pot ésser altra cosa que un *jeroglífic*, una *allegoria divina*" (p. 39). Jeroglífic, l'art dels primitius? *Allegòrica*, la pintura del Giotto, Fra Angèlic i el Perugino?... Cal no oblidar que per a l'Apa són *jeroglífics* i *esoterisme* la imatgeria cristiana, i que no admet símbols, encara que siguin tan eloqüents com els símbols de la Fe i de la Redempció. Per això a reraguarda de l'atac a l'obra overbeckiana dels *Círcols Artístics de Sant Lluc* ve l'atac a l'Escola benedictina de Beuron (p. 40) "*la pseudo-escola dels frares de Beuron, els quals practiquen una pintura exclusivament catòlica [greu pecat estètic!] inspirada en el decorativisme egipci i en restes d'hermetisme [?] i de simbologia rosacrus [??]*". Reportem el lector a l'apologia dels traductors insuperables de la vida benedictina, que en el capítol dedicat a Beuron ilustra Abel Fabre (8).

L'anatema final de l'Apa contra Overbeck, el prepara en judicar així l'obra del seu biografiat, digne certament de millor biògraf. Tot el que Benet Mercadé té de bo és la tècnica; ço que és dolent és el tema. Aquesta és la síntesi: clàssic per la forma, romàntic i overbeckià pel contingut. Mireu quin averany li fa, al pintor serà i melangiós que en molts dels seus quadros religiosos, com en l'escena de les monges, que hi ha al nostre Museu, semblaria un precursor d'En Joan Llimona: "Adhuc les millors obres del pintor de la Traslació del Cos de Sant Francesc no són allò que se'n diu *pintura afalagadora* pel comú de la gent que cerquen en la pintura una *sensualitat retiniana* SENSE RELACIONS INTEL·LECTIVES" (p. 98).

I aquí ve la maledicció, que atany, com es veu de seguida, no sols a l'overbeckisme pròpiament dit, sinó a la pintura decorativa religiosa fins a Puvis de Chavannes, i fins — podem dir ara — a Joan Llimona, o sens dubte fins a Josep M. Sert, perquè el paràgraf és un compàs obert i dins del seu angle hi cap tota l'obra dels pintors catòlics de les centúries dinovena i vintena.

"Es de remarcar que tots els overbeckians... tendeixen a malbaratar les valors realístiques en atorgar preeminència a tota altra valor *extrapictòrica*: EL PROSELITISME CATÒLIC, el *sentimentalisme*... la inclinació a l'ingenuïsm, al literaturisme, etc. Per això fracassa Overbeck i la seva estètica: perquè essent el seu art essencialment plàstic li lleva totes les virtuts de plasticitat. Per això En

Mercadé [overbeckià en pensament i realista en la forma, ve a dir] es pot dir que és, com Puvis, com Ingres, un overbeckià superior a Overbeck... *Treiem a En Mercadé, a Ingres, a Flandrin, a Puvis, llur força constructiva, l'expressió sensual dels seus volums, llur esculturalisme, i veurem com una pintura sense qualitats específiques, devé cosa flasca i sense vida, cosa insípida i amorfa com un simple overbeckisme*" (p. 103).

Traduït aquest llenguatge esotèric amb l'ajuda de la clau, vol dir: Els qui fan pintura religiosa malbaraten el valor artístic de la seva obra en atorgar preeminència al pensament religiós. Per això ha fracassat [als ulls del senyor Elías] tota la pintura religiosa del segle XIX. Treiem d'En Mercadé, d'Ingres, de Flandrin, de Puvis, la seva traça formal, la seva tècnica, i llavors el contingut, el pensament, la idea religiosa de la Traslació del Cos de Sant Francesc i de la Capella Gil, de la Verge de l'Hòstia i Joana d'Arc, de la Nativitat de Saint Germain-des-Près, de la Santa Genoveva del Panteó, tot això devé cosa flasca, insípida i amorfa...

Així com no hi ha lloc per a l'ànima humana en la filosofia d'En Feliu Elías, tota ella muntada al voltant de l'ànima de les coses, no hi ha lloc tampoc per a ço que en llenguatge metafòric en podem dir l'ànima de la pintura: el pensament, la idea del pintor. Hi ha lloc per a la tècnica, només, en aquesta estètica; no n'hi ha per l'ànima dels pintors. No hi ha espai per a l'idealisme, per a la veritat transcendent, per al món sobrenatural; no hi ha lloc per a la

fe; no hi ha lloc per a la religió, no hi ha lloc per a Déu. Tot això són valors *extrapictòrics*.

Fora de la tècnica, que ve a ésser la litúrgia d'aquesta "religió de la pintura", tota altra veritat és cosa flasca i sense vida. Tota la filosofia es redueix a simple estètica. La religió s'hi confon, i la moral també. En el sistema ètic de l'Apa el bé i el mal es simplifica en bona pintura o mala pintura. El bé i el mal no tenen valor absolut o potser ni existeixen en l'Univers. Aquest capítol *extrapictòric* del pintor de les ànimes dels bodegons, l'estudiarem en un article pròxim, on veurem la part que hi té "el nostre Molinos" en aquell quietisme optimista, que tan dolçament porta a l'explosió anàrquica i llibertària del "peindre n'importe quoi".

R. RUCABADO

- (1) *La Pintura Francesa Moderna*, p. 65.
- (2) *Benet Mercadé*, p. 40.
- (3) *Pages d'art chrétien*. 5e partie. *La décoration moderne*, pp. 568 i 570.
- (4) *La Pintura Francesa*, p. 109.
- (5) F. Bertrán y de Amat. *Del origen y doctrinas de la Escuela Romántica*, etc. 2.ª edición. Gustavo Gili, Barcelona, 1908. En Feliu Elías cita sovint aquest llibre, tant per a extreure'n la part anecdòtica i narrativa, com per a combatre el seu esperit.
- (6) *Benet Mercadé*, p. 23.
- (7) Motiu irreverent i burlesc perquè es deixaven els cabells llargs, la qual denominació sembla que els interessats admeteren contents per la seva signficació cristiana. De fet, els cabells llargs dels nazarens de l'escola d'Overbeck, són les melenes de la gent d'art, que han arribat fins a nostres dies.
- (8) *Op. cit.*, p. 574.

Notes i comentaris

Per a aquells que encara creuen compatibles la Religió Catòlica i la maçoneria, copiem de *The Little Flower* unes paraules clares que serviran per obrir els ulls de molts.

La simpàtica revista esmentada, entre altres coses, i copiant paraules de la publicació maçònica *The Square*, recalca:

"No hem d'admetre tals aspirants (als catòlics), pel bé de la nostra fraternitat, pel dels mateixos aspirants i pels nostres propis principis de neutralitat."

"Un catòlic romà únicament pot arribar a ser maçó abandonant l'Església; ha d'ésser necessàriament o un mal catòlic o un mal maçó."

"Un catòlic romà que truqui a la porta d'una lògia, o renuncia la professió de la seva religió, o la practica d'una manera acomodaticia; ja que sap que, pel sol fet de ser maçó, queda exclòs del Sagraments de la Penitència i Eucaristia."

Mai no s'havia parlat d'una manera tan clara, i tenen tota la raó els maçons; un catòlic no pot ésser maçó sense renunciar la seva religió.

En el sentit que els maçons practiquen la mútua protecció entre els membres de la maçoneria, pot considerar-se com una societat benèfica, però els beneficis no trasllueixen mai fora de la secta, i el fi essencial d'aquesta organització secreta és la "llibertat de la humanitat", entenent amb aquesta frase no sols el dret de tots els homes a llurs idees, sinó

el privar a la religió la seva influència en la Societat. Aquest és el punt essencial, car els beneficis i la protecció mútua són mers accidents i el vertader motiu de la seva existència és la lluita contra la religió i la seva influència, tenint per lema aquestes paraules: "Prescindir de Déu".

Aquestes raons expliquen el fet que totes les persecucions religioses són preparades per la mà oculta de la maçoneria, i el perseguidor més vil dels temps actuals és el maçó Calles, al qui aplaudeixen totes les sectes maçòniques del món.

El cèlebre poeta alemany Werner es féu catòlic i sacerdot. Predicant molt sovint a Viena, durant un renomnat Congrés fou presentat a un dels sobirans que s'hi trobaven.

El príncep, en una conversa un xic picada, féu avinent al poeta que desaprovava la conducta dels que mudaven de religió.

—Jo també la reprovo, va contestar Werner. Trobo que Luter va cometre una gran falta, *mudant de religió*; precisament, per ésser d'aquest parer torno a la fe que ell abandonà.

Sembla que el príncep, que era protestant, no va poder argüir res a la resposta donada pel poeta.

Sovint veiem com es fixen, moltes persones, en els errors que creuen en els altres, sens reparar que són ells els que sofreixen i practiquen els errors.

La barbàrie sectària

Una lluita èpica a Mèxic

No permeten celebrar la Santa Missa

Les notícies que es reben de Mèxic acusen cada vegada major gravetat. Amb tot i la vigilància i rigorosa censura del Govern mexicà, exercida per a impedir que es propaguin els actes del seu horrorós despotisme, es coneixen nous i importants detalls d'aquesta política neroniana. Ja no solament és perseguit el culte extern de la religió catòlica, sinó àdhuc la més privada pràctica d'aquest culte. A Maravillas, el mes d'octubre últim fou detingut per una companyia federal, portat a una presó i després posat en llibertat sota fiança, el senyor Gómez, propietari d'aquella població, pel fet d'haver permès que un sacerdot celebrés Missa en els seus dominis. Igualment fou empresonat a Zamora el sacerdot Francesc Garnica per haver celebrat el Sant Sacrifici en el seu propi domicili. A Jacona i Puarandico l'assistència a Missa en algunes cases particulars ha valgut la presó a diversos fidels (1).

La concomitància de Rússia i Mèxic

Hem delatat ja des de les planes del nostre setmanari l'origen turc del president de Mèxic (2). Solament així és possible situar l'avorriment a les coses cristianes, i l'afecte que sent envers la maçoneria i força jueva. Stanislaus Petsovski, representant dels Soviets a Mèxic, ha declarat que el Govern mexicà havia seguit en la política religiosa els passos del Govern soviètic en els seus principis i que les disposicions donades pel president Calles són en un tot semblants a les establertes a Rússia en instaurar-se l'actual règim.

Situació general

La situació de Mèxic, avui dia, és la d'un país sotmès a la més cruel guerra civil. A tals extrems de persecució, d'humiliació, d'insults i de crims, tals com pobres dones penjades, benemèrits sacerdots perseguits com a feres, catòlics preeminents assassinats pels carrers, domicilis violats, esglésies profanades, ha arribat el bàrbar sectarisme, que la paciència de les víctimes ha arribat ja als seus límits. Una censura perfectament democràtica... ha impedit, com diu *La Gaceta del Norte*, de Bilbao, conèixer tota l'extensió de la protesta. Però aquestes ocultacions duren poc. Avui tenim dades exactes del que passa en el desgraciat Mèxic. Calles i els seus han portat a la desesperació molts germans nostres i la lluita s'entaula ja a la muntanya, amb les armes a la mà, en gran nombre d'Estats. Entenen els catòlics mexicans que és milers de vegades preferible trobar la mort així, lluitant pel Dret, que perdre la vida en tombar una cantonada, caçats com a bestioles.

Les informacions que arriben avui al nostre poder ens permeten assegurar, davant de tot gènere d'oficines mentides, que els catòlics mexicans lluiten en l'Estat de Chihuahua, a Iquique, que dominen totalment diferents zones de l'Estat de Cohahuila, que el de Tamaulipas està quasi totalment en el seu poder, que

han pres l'ofensiva a Chahiuuhtas i Valparaíso (Estat de Zacatecas) i que hi ha partides a Aguascalientes, Jualisco, Guanajato, Querétaro, Hidalgo, San Luis de Potosí, Veracruz, Oaxaca, Michacón i Guerrero, que la sublevació dels iaguis ha obligat el Govern de Calles a concentrar més de 20.000 homes, als quals per cert no somriu la victòria, i que els catòlics d'Huajuapam, al comanament de don Pere de Guzmán, després de rendir la guarnició propagaren el moviment armat i són amos absoluts de les regions pròximes.

Solemne protestació de fe

El dia 12 d'octubre, vinticinquè aniversari de la coronació de la Verge de Guadalupe, delegacions de totes les Esglésies del País, formant un contingent de 100.000 persones, es traslladaren a Guadalupe per a retre homenatge a la Santa Patrona de Mèxic. La peregrinació es desenrotllà amb el major ordre, però la policia arrestà un gran nombre de noies acusades de fer propaganda sediciosa entre la multitud. A aquest propòsit convindrà recordar les paraules de Daniel A. Tobin, membre principal de la Junta Suprema de la Societat de Cavallers de Colomb, el qual va dir que la societat estava preparant un fons de 1.000.000 de dòlars per ajudar a l'Església catòlica romana de Mèxic, afegint que l'Ordre no ha fracassat en cap empresa i que sortirà bé en la lluita entaulada (3).

La propaganda sectària

Aquest gest dels Cavallers de Colomb és com un contracop a l'esforç maçònic del desgraciat Calles. Els diaris d'aquell país, catòlics, els passa ara el que és moda en molts altres països, com Rússia, Itàlia, etc., ço és, que els toca el paper de tots els diaris d'oposició en règims no democràtics, que han de plegar, si no els plau, per força. Suprimint-los els Governos n'hi ha prou. A Mèxic, per consegüent, no hi ha diaris catòlics i solament es toleren els addictes al govern. Per això no és estrany veure en les columnes d'aquells articles completament sectaris. Al nostre poder ens arriba un exemplar d'un diari afecte a Calles en el qual s'afirma entre altres coses, parlant de la devoció que a Santa Teresa guarden els ciutadans d'Àvila que "la veneran (a Santa Teresa) por hermosa más que por santa" i "que los abulenses acuden diariamente ante la Santa, por cientos y le piden remedio para todas sus necesidades. Las mocitas le piden marido. Los abogados, crímenes, los médicos, enfermedades. Los delincuentes, impunidad... No existe cuestión por escabrosa que sea en que los abulenses no pidan la intervención de la Santa".

Aquesta crònica assenyala el to general d'aquells diaris, i és fruit del corresponsal de la "United Press" a Madrid, un tal Julio Macías.

El Vaticà davant la qüestió

El Sant Pare, per a donar una nova prova d'afecte als catòlics mexicans, ha regalat al Bisbe González,

un ric ostensori que li han ofert amb motiu de la beatificació dels màrtirs de la revolució francesa. El Papa ha manifestat insistentment al Prelat mexicà que l'ostensori deurà usar-se en el Tedèum solemne que es celebrarà en la Catedral mexicana el dia en què es posi fi a la lluita ferotge que està ensagnant el país (4).

Defensors de la fe i màrtirs de Crist

Acaba d'informar-nos un periòdic catòlic que el general García va fer afusellar sense formació de causa a vuit catòlics, ço que aixecà una viva protesta en la població de Colima. El senyor Fidel Gómez

execra públicament la conducta de les autoritats, i és assassinat al cap de pocs moments davant l'hotel Félix.

També ha mort assassinat en les mateixes circumstàncies un oncle del senyor Gómez i penjades dues dones.

INFORMATORE

(1) *La Gaceta del Norte*, 9 de novembre de 1926.

(2) CATALUNYA SOCIAL, article *Crist Rei*, núm. 286, 6 de novembre de 1926.

(3) *Las Noticias*, article *La cuestión religiosa de México*.

(4) *El Debate*, 28 d'octubre de 1926.

Ponderació Europea

Europa està en un període constituent. El tractat de Versalles esdevé de dia en dia lletra morta. Dos partits, dues forces o agrupaments integrats per altes personalitats pertanyents a la majoria dels Estats europeus són els que tenen en llurs mans la confecció d'una nova constitució europea: el grup dels polítics i el grup dels econòmics, financers o homes de negocis.

Els dos grups, tot i tenint molts i molts punts de contacte, són avui dia antagònics.

Ço que és pitjor, però, és que cada un d'ells té en el seu si grans divisions.

Fa un any assistírem a Locarno a la consolidació de la Societat de les Nacions i de la pau europea. Poc després s'iniciaren les negociacions que han conduït a la formació de la Federació per a la comprensió europea.

Fa molt poc que Locarno tingué el seu més ample corollari: Thoiry.

Els polítics d'Europa volen unir-se, s'uneixen molts d'ells i volen arribar amb un sentit oportunist, tinguem-ho en compte, a suavitzar les asperes i que la Societat de les Nacions constitueixi un Parlament Europeu del tipus més amical i conciliador jamai vist.

Hi ha, però, sota tot aquest esperit de solidaritat i companyonia europea grans problemes particulars a resoldre. Aquests problemes formen, però, el conjunt d'un tot molt important i complex: el problema dit de les minories nacionals europees. Avui dia hi ha a Europa 40 milions dels seus habitants que estan afectes al problema de les minories nacionals. Alemanys i hongaresos a Txecoslovàquia, alemanys a Polònia, polonesos a Alemanya i a Rússia, austríacs al Tirol i tantes i tantes mesclades en tots els nous països europeus: Iugoslàvia, Polònia, Txecoslovàquia, Austria, Danzig, Memel, etc., etc. Els problemes d'Alsàcia i Lorena, d'Irlanda, de Schleswig i Holstein, d'Engen i Malmèdy i tants d'altres no menys importants, no estan encara resolts. Tots ells no ho estaran mai si els jocs polítics europeus no tenen més punt de sosteniment que la situació present.

Ens trobem doncs, en política, que existeixen a Europa dos grans corrents: de concentració l'un, d'individualisme l'altre.

Es curiós, molt curiós, observar com en el camp econòmic existeixen també ambdós corrents. Diríem però que amb molta més grandària i molta més força.

Ja els nostres bons lectors n'estan assabentats

Són els grans industrials que planegen formidables col·laboracions d'empreses que deixen de costat tota política econòmica de qualsevulla dels Estats. Són les personalitats més sobresortints en el món comercial europeu que constitueixen, junt amb l'ajut de ben coneguts economistes, la unió duanera europea. Són altres personalitats de tanta influència com les esmentades que s'ocupen d'estudiar solucions d'abast europeu, quan no mundial, als problemes de producció, de transformació, de comerç, de banca i de consum. Es, en síntesi, la realització pràctica d'un socialisme no ja d'Estat, sinó supra-estatal. D'un socialisme que és el tall contrari de l'espasa inventada per Carl Marx...

Albirem, però, l'altra part del problema. El plantejament és totalment diferent. Són els administradors de la riquesa dels Estats qui, confiant en llurs lleis protectores, creen, amplien i conserven empreses i negocis que en diuen nacionals, treient el seu profit, mantes vegades únicament i exclusiva en dites lleis, en la dita protecció de l'Estat. Europa està plena d'aquesta mena d'indústries artificials. Avui dia molts Estats creuen, com creien abans la gent, que el ferro, el pa a casa és barator i seguretat. Aquesta és la situació dels nous Estats d'Europa i també d'aquells que o bé estan sofrint convulsions revolucionàries o bé les estan preparant.

Heus aquí, doncs, la situació europea. Es o no constituent? Ningú no vol les antigues formes polítiques i econòmiques. Uns les volen ampliar, els altres volen estrènyer-les encara més. Uns creuen que sols políticament es pot arribar a solucions, altres veuen ben bé que si la política no s'acomoda a les realitats econòmiques de poc serviran els articles de tot pacte firmat.

I és, en primer lloc, que la constitució dels pobles no és sols política i sols econòmica; d'ambdues ha de participar; ha d'ésser integral. Fa falta, doncs, no esperit de concentració política i econòmica, sinó atmosfera de col·laboració, de compenetració, de "comprensió". I quan es tracta d'aquells corrents individualistes, d'individualismes nacionals, llavors, fa falta de part de tots un esperit més gran; dels uns un reconeixement més ampli, més perfecte, menys egoista o dominador dels drets individuals, i d'altra part un sentit també més gran, més real i, per què no?, menys egoista de la col·laboració internacional.

Aquest reconeixement de les "personalitats econòmiques i socials" i aquest sentit de la realitat actual tant política com econòmica, que requereix una

constitució més àmplia, ha d'ésser la base d'una nova molt nova era europea. Si no s'hi arriba per mitjans de pau s'hi arribarà per mitjans de guerra, puix *Europa, pels altres Continents, ja blancs, ja de color, compta solament com una unitat "políticament i econòmicament"*.

Aquestes línies vénen especialment suggerides per alguns esdeveniments d'actualitat: el manifest internacional dels homes de negocis, la propera Conferència Econòmica Internacional i completades pel moviment Panasiàtic iniciat per la Conferència Panasiàtica de Nasagski i pels rumors d'una Lliga de Nacions Panasiàtica.

R. PERPIÑÀ GRAU

El problema de l'ensenyament religiós dels infants

II

Encara que no som qui per descobrir nous horitzons en la solució d'aquest transcendental problema, tan influent en el caient que pren la civilització d'un poble, volem aportar-hi el nostre humil parer; tot i no tenir altre títol ni bagatge que sentir des de molts anys les inquietuds i doloroses conseqüències d'aquest problema, que haver passió per les coses relacionades amb els infants, i haver-ne meditat i sospesat, durant llargues estones, les gravíssimes conseqüències inherents al món individual de cadascú i a l'ordre social. La nostra orientació no és pas de gasetilla inflada ni fotografia ben enfocada; res de focs artificials ni focs d'encenalls; la nostra orientació és humil, amagada i de cada dia.

Dins el món físic, com dins el moral, per orientar-se, cal abans situar-se. En el nostre article anterior ens situàrem, tot fent desfilar davant els nostres ulls la descarnada i anguniosa realitat del fet. Cal puntualitzar que en els llocs on és més agut el cas, és en aquestes immenses barriades, formades durant mig segle al volt dels nuclis industrials, sobretot a Barcelona; i que a Barcelona no és petita part sinó que representa les dues terceres parts de la ciutat. En aquestes barriades han vingut a establir-se gent dels camps o d'altres nuclis industrials, que han arribat mancats de tota instrucció religiosa i fonamentada. En els pobles, aquesta bona gent, encara segueix el compliment de les pràctiques religioses, ordinàriament per la força de la rutina; però en arribar a la ciutat, mancats de l'ambient i de la tradició, han desertat de seguida de l'església i han perdut tota mena de contacte amb ella. L'esforç que suposa rependre aquesta relació, tenint en compte la resistència que dona l'ambient a tota pràctica cristiana, és immesurable; la qual cosa ens porta a considerar com és molt difícil de portar a l'església els fills d'aquestes famílies perquè rebin la instrucció religiosa, i servir-se de llurs pares o familiars perquè els comuniquin personalment l'ensenyament religiós. Aquesta ignorant gent, que solament recorden l'església i en saben el camí per al dia d'un casament, per anar-hi a fer tabòla, o per un enterrament (i si poden encara es queden al carrer), o per anar a un funeral, fins al moment d'entregar la candela, que tan de bo fos suprimit en totes les esglésies, i així,

ensem que es complirien millor les rúbriques del Missal, s'evitaria un compliment profà dins el lloc sant. A tota aquesta bona gent, doncs, d'on els ha de venir el preocupar-se de catequitzar llurs fills o portar-los a l'església?

Davant les insuperables dificultats de fer arribar totalment la instrucció religiosa, mitjançant la llar o l'església, no queda altre recurs que el de l'escola.

Vint anys enrera, quan aquell discutit pressupost de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, nosaltres encara érem infants, però recordem que es va alçar una grandiosa i forta croada contra aquell projecte de l'Ajuntament, perquè volia limitar l'ensenyament religiós dels infants; però nosaltres ens preguntem: d'aquella situació avantatjosa en què, sortosament, va quedar l'església, i encara conserva, quin ús n'hem tret a benefici de la instrucció religiosa dels infants? Com llavors tothom s'esverava davant d'un projecte i ara tothom resta tan tranquil i fred davant d'una realitat consumada?

Però, així i tot, nosaltres creiem i sostenim que l'únic i més segur camí, donades les actuals circumstàncies, per rependre la comunicació de l'església amb els infants i donar-los la deguda instrucció moral i religiosa, és l'escola.

JOSEP SANABRE, PREV.

Paraules d'un socialista il·lustre

El moviment social catòlic

"Després de l'Encíclica de 1891, el pensament catòlic no ha romàs adormit. L'Església no ha renunciat a la tradició que la va conduir a ocupar-se de la legislació obrera internacional. Potser no s'hagi assimilat encara del tot en el seu cos de doctrina les tendències noves que s'estan assenyalant en la vida social; però segueix amb atenció un esforç del qual ella no pot desconèixer el caràcter universal.

Entre moltes altres, l'activitat dels catòlics en els Sindicats cristians és una prova d'aquest interès. I així mateix, el moviment de Setmanes Socials que d'uns vint anys a aquesta banda, a França i molts altres països, han fet manifestació, constitueix la prova més eloqüent de l'esforç de propaganda i d'ensenyament sobre els problemes socials.

El valor de convenis i recomanacions internacionals es troba, segurament, menys discutit en les files catòliques que en les socialistes. Quasi no hi va haver en el Congrés de treballadors cristians qui deixés de manifestar un viu desig d'una prompta ratificació d'aquells convenis.

Que els catòlics estan millor preparats que molts d'altres per a emprendre l'aspecte internacional dels problemes socials, és cosa evident. La seva fe — i ells primers que tot la proclamen — lluny de restringir i limitar el seu horitzó, l'eixampla, i el seu dogma de la comunió dels Sants, que els ensenya a reconèixer en tots els homes uns germans de Déu, els prepara excel·lentment per a comprendre que ni les fronteres, ni les nacions, ni les classes no obstaculitzen mai l'unitat humana".

(De Mr. Albert Thomas, director de l'Oficina Internacional del Treball, a Ginebra, en la Memòria anyal presentada a la Conferència Internacional del Treball, en la seva sessió VIII, celebrada recentment.)

Dues setmanes socials

Els catòlics socials del món sencer no estan pas en vaga. Saben que els problemes moderns tenen solucions clares i concretes dins la sociologia catòlica, i les difonen i apliquen evitant tot extremisme i tota inconsciència.

Es reuneixen, estudien en comú. No paren en llurs activitats en el camp de la ciència i de la fe, i per això els fruits es veuen arreu.

La institució de la Setmana Social ha esdevingut ja típica institució d'estudi i d'agermanament entre els catòlics socials de cada país. I la Setmana es multiplica i s'estén amb un fervor i una generalitat que donen goig de veritat.

I heus ací un parell d'exemples.

La setmana de Ginebra

Va tenir lloc del 28 al 31 d'octubre darrer i va reunir els elements catòlics de tota la República helvètica.

Entre els temes estudiats cal enumerar els següents, tots interessantíssims:

El patró social i l'obrer social; Com els sindicats cristians volen resoldre el problema obrer; L'obrer i la propietat de la seva casa; El problema de l'escola i de l'ensenyament.

Cal recordar que la Setmana Social de l'any passat va constituir un grandios èxit a tot Suïssa, i és d'esperar que la reunió d'aquest any no tindrà menys eco en un país com aquell on les propagandes extremistes fan cada dia més premioses les solucions socials de fraternitat i de pau cristiana.

La setmana de Nancy

Constituirà la reunió de la setmana francesa per a l'any 1927. El dia 24 d'octubre últim es va ja reunir la Comissió permanent de la Setmana francesa, sota la presidència de l'insigne Duthoit, i va començar els treballs preparatoris, fixant el Tema general de la Setmana així: "La dona en la societat contemporània". I es van canviar impressions sobre l'efecte produït a Nancy, la bella capital, per la reunió de l'assemblea, podent-se donar notícies absolutament optimistes.

I més encara; a fi de recollir documents i detallar el tema indicat, un qüestionari fou repartit a totes les "Unions des catholiques sociaux", el qual va precedir per una exposició analítica d'on deriva quin ample esperit doctrinal i pràctic ha presidit la seva elaboració. Tots els esforços de la pensa humana per a donar solucions al problema feminista hi són compresos a fi de constatar-los amb les solucions catòliques; l'educació de la dona d'avui, el seu paper en la família, en la vida cívica i professional; el seu lloc en el servei social i benèfic, en la societat religiosa, heus ací un conjunt de temes sobre els quals són invitats a reflexionar els nostres estudiosos germans francesos.

I per l'agost de 1927, la Setmana de Nancy vindrà a afegir, si a Déu plau, un nou floró a la corona dels catòlics d'aquell país la tasca dels quals és tan notable com poc popularitzada — fins entre gent de cultura! — en aquesta terra nostra.

GASTON GERARD

Espurnes

A Essen, Alemanya, l'Associació de Joves Catòlics té per objecte primordial el programa social que deu inspirar-se en l'amor a Déu i al pròxim.

Fa poc tingueren una actuació brillant a Essen, i la ciutat veié desfilar pels seus carrers més de 30.000 joves, acompanyats de 100 bandes de música i 40 seccions esportives.

La moral cristiana condueix a la prosperitat. El poble catòlic anglès porta camí de fer-se amo de tota la nació. La proporció de la natalitat a Anglaterra és d'un 17 per 1.000, atenent-nos a les dades publicades per Mons. O'Kelly, Vicari General de Salford. Segons ell, la natalitat entre les famílies catòliques angleses és de 17 per 1.000.

Si segueix aquesta proporció, i encara hi afegim el nombre de conversions, cada any en major grau, no serà d'estranyar que dintre de pocs anys els catòlics siguin en major nombre, i Anglaterra torni al si del Catolicisme.

Ens hem assabentat que el lloc on desembarcà Cristòfol Colomb, l'any 1492, a l'illa de Sant Salvador, serà un lloc de peregrinacions, segons anunci fet per un diputat de la dita illa.

S'implantarán missions, construccions de nous edificis, escoles i altres dependències, sota la sàvia direcció del Pare Schreiner.

Sempre és el sacerdot el que sembla amor i cultura. Al final del món antic s'anomena Pere. En acabar el segle primer es diu Joan. Quan els bàrbars amenacen destruir la civilització, el seu nom és Agustí o Lleó. Quan s'ha de reformar el món s'anomena Domènec i Francesc.

Quan el Cristianisme arriba al cim de les seves glòries, ocupa el lloc d'honor el sacerdot Tomàs d'Aquino.

Als hospitals el criden els malalts amb el nom de Vicens de Paül.

A Espanya es diuen Vicens Ferrer, Ignasi de Loyola i Josep de Calasanc.

Al Japó s'anomena Francesc Xavier, a Amèrica Las Casas, Lluís Beltran i Solano.

Al cim de les ciències es diu Silvestre II i Pius II. Si busquem genis, llavors s'anomena Feijóo, Bosuët, Lacordaire, Balmes.

Sempre el sacerdot aixeca temples i escoles, el mateix a les ciutats que a les selves. Sembrant amor i donant llum.

La ignorància religiosa, la corrupció i l'educació dolenta són les causes que engendren els enemics de la clerecia i de l'Església Catòlica.

FILOMEL

Les Congregacions marianes

Els actes de pietat celebrats a la muntanya santa de Montserrat prenen un relleu extraordinari. Els cants litúrgics us penetren tan endins de l'ànima, que arriben a oblidar totes les coses del món. El boix que verdeja sota el cel refulgent de l'estiu i sota el cel pàl·lid de l'hivern, que coneix la dolçor de les besades de la llum i la fredor de les boires que llisquen arran de muntanya, voreja els camins amarats de silenci i de pau. Els penyalars altius i els abismes pregons no us fan païra. A Montserrat tot és dolç i suau.

La Mare de Déu, abans de fer-se trobadissa dins la bauma on els àngels feien sonar llurs flautes angèliques, passà per aquells camins damunt els quals plana el silenci i la quietud i la muntanya va esdevenir idíl·lica. És la Verge bruna la que fa cantar els ocells i la que posa damunt la pedra dura una catifa de verdor.

Quan em trobo dins la penombra del temple, totes les coses del món es fan oblidadisses. I quan després d'haver-hi romàs llarga estona, eixiu al defora sembla que us trobeu submergits dins d'una llum molt blava.

Si jo fos cec i anés pel món a les palpentes, sollant l'herba d'aquells camins i flairant el dolç perfum d'aquella muntanya, endevinarí que em trobava a Montserrat.

Davant la Verge bruna han flectat els genolls els joves ardits de les Congregacions marianes i sota les voltes del temple han ressonat llurs cants.

Fou un espectacle meravellós. Estimo tant la joventut que foren per mi uns moments de goig inefable.

És natural i és molt humà que cada congregant estimi la seva pròpia senyera, però hauríem de aplegar-nos sovint sota les voltes del temple, per tal que hi hagi entre tots els congregants vincles d'amistat indestructibles. Han de desaparèixer totes les suspicàcies i tots els recels. La joventut és per naturalesa generosa i, per tant, hem de deixar de banda tots els egoismes i donar-nos l'abraçada de germanor.

No ens interessa saber qui són els que dirigeixen les congregacions. Sigui el que vulgui el seu nom, no hem d'oblidar mai que tots enarbolem sota el cel blau la mateixa bandera.

Sempre he cregut en la gran influència que poden exercir en la societat les Congregacions marianes. El que cal és saber irradiar a fora la llum que existeix dintre les congregacions. No hem d'alçar muralles a l'entorn nostre, sinó obrir de bat a bat portes i finestres per tal que arribin fins a nosaltres les veus germanes.

No hem d'enujar-nos si determinades Congregacions exerceixen una hegemonia dins les organitzacions de caràcter marià. Com poden evitar que sigui més forta i més potent la veu d'aquells que tenen una tradició gloriosa i han aconseguit aplegar a l'entorn de llur senyera un estol nombrós

de joves ardits? Aquest fet es repeteix en tots els ordres de la vida. Els forts són els que s'imposen.

A Montserrat hi hagué molta germanor entre els congregants. I és natural que fos així, car tots són fills predilectes d'una mateixa mare. Hem de treballar per tal que aquesta germanor sigui duradora. Ens hem d'estimar i respectar mútuament. Units podem fer molt camí. Desunits no farem sinó obra negativa. La unió és la força. Els que han de dirigir que dirigeixin, i els que han d'obeir que obeeixin. Sense disciplina fracassen adhuc les organitzacions més fortes.

Les Congregacions marianes presenten diverses modalitats; però en el fons són idèntiques. No hem de voler, doncs, donar a cada una d'elles un caràcter uniforme. Que cadascú faci allò que s'adapti més a la realitat de la vida, però que no oblidï que entre ell i els altres existeix el nexa de l'amor a Maria.

Les Congregacions formen una legió de joves d'un valor positiu. Són l'élite de la joventut. Hauríem, doncs, de saber aprofitar aquestes energies. L'aigua tumultuosa dels torrents no produeix cap bé. Fa rodolar les pedres i passa udolant com una fera mal ferida, deixant enrera la desolació i la mort. En canvi l'aigua clara dels rierols és benefactora. S'escola plàcidament sense fer gaire pressió i dona vida a les llavors que germinen dins les entranyes de la terra.

La nostra joventut no perd la fe, però són molts els que creuen que poden harmonitzar els deures religiosos amb els platxeris de la vida. Són creients, però segueixen el camí ample i afressat del món. Cal recordar als joves que no es pot servir a dos senyors, i que els homes que no tenen caràcter per allunyar-se dels llocs de perill tard o d'hora cauen a l'abisme.

Hem de donar una gran importància a la vida privada dels homes. En la intimitat és on els hem de conèixer.

Havem d'ésser tolerants amb els altres, però intransigents amb nosaltres. No hem d'abocar-nos a la finestra per a veure el que fa el nostre veí, sinó que hem de saber mirar cap endintre per a destriar les pròpies imperfeccions.

No diguem com el fariseu: jo sóc just, i el meu germà és pecador. Tractem amb caritat els nostres adversaris i posem-nos a l'entorn del nostre cos el cilici de la penitència.

La joventut ha d'ésser generosa. Deixem de banda les petites rivalitats i unim-nos contra l'enemic comú.

Les Congregacions formen una gran família, perquè tenen per mare Aquella criatura puríssima que ja fou ungida des de l'eternitat.

Els congregants som germans, i, per tant, hem d'avesar-nos a obrir generosament els braços perquè dintre d'ells hi càpiga tothom.

Catòlics? Heretges? Pagans?

Pertot es troba el coliseu poc ample
i és aïl desert l'altar.

VERDAGUER

Un nou grandíós i sumptuós temple s'alça a la nostra urbs.

Una bella casa d'oració, casa de Déu on puguin reunir-se els cristians d'una part de la ciutat; casa que feia tanta falta.

Un zelós rector al seu davant.

Un Sant titular, ben ciutadà, ben barceloní, mirall de clergues, d'apòstols; apòstols que ens manquen i molt més en els nostres temps.

Temps enrera ens planyíem que mancaven temples a la nostra ciutat, i trist és dir-ho i constatar-ho, de temples, avui per avui, ens en sobren. No volem pas que els temples de Barcelona siguin plens i concorreguts els dies de treball; tan sols desitjaríem que els diumenges i dies festius, dies que tot cristià té el deure, complint un dels manaments de la Llei de Déu, de santificar, demés de l'assistència al sant sacrifici de la Missa, als cristians, als catòlics, als amics de Jesús Sagramentat, res no els costaria de santificar més les festes a la vesprada. Res més trist, res més desagradós, ni més insòlit! Les tardes dels diumenges i dies de festa no trobareu ningú en cap església, en cap temple, ni molt menys davant del sagrari, al costat d'aquell Déu d'amor.

On són els cristians? On són els catòlics?

Aquell bon Jesús, en aquella nit d'angoixa a l'Hort de Getsemani, trobà els apòstols dormint i planyent-se'n els recriminà. I nosaltres, nosaltres que tenim Jesús al costat, què fem?

Ja s'és perdut aquell bell costum dels nostres avantpassats, que la tarda dels diumenges i dies festius, abans de retornar a casa, tota la família o bé assistia a un dels actes religiosos de la parròquia, o el que menys entrava a fer la visita al sagrari a Jesús Sagramentat.

Quina tristor les esglésies avui solitàries! Un llançament pampalluguejant és l'únic company d'aquell Déu tancat en les espècies sacramentals! I encara ens diem cristians i presumim de catòlics!

Oh paradoxa! Les diversions públiques, arreu curules de gent; les multituds s'afanyen a cercar-hi l'esplai de l'ànima i del cos, deixant-hi, les més de les voltes, trossos de la consciència i de l'honestetat i de la fe!

Pertot es troba el coliseu poc ample, deia Mossèn Cinto, quaranta anys enrera, i avui, què diria si visqués?

Els cinquanta o seixanta mil cristians que cada festa, a Barcelona, s'acosten a la Sagrada Taula per a rebre el Pa dels Angels, bé podrien fer una estona de companyia al bon Jesús, a les tardes dels dies de festa!

Vergonya i coratge ens dona, cada cop que entrem en un temple, l'anunci posat a les seves portes.

Som cristians, som heretges, som pagans? Tal ho sembla, perquè se'ns tiri damunt el rostre el record de la mancança de la més pregona decència, en bona part de les dones que volen dir-se cristianes, amb tenir precisió d'imposar regles de vestir per a entrar

en el temple de Déu. I amb tot i això encara hi ha dones que tenen la gosadia d'entrar-hi anant-hi bon xic... despullades!

I pensar que els pagans, els qui adoren els déus falsos, els mahometans, guarden en el temple tal respecte, tal mirament i que els cristians... tots ho veiem!

Un dia, mentre es celebrava el sant sacrifici de la Missa, ens adonàrem que una damisella, diem-ne cristiana, per cert que anava un xic fresqueta, obri el gros sac de mà i allí, de cara a l'altar, amb el mirallet a la vista, la polvereta oberta i el llapis vermell als dits, complia amb un dels manaments de l'Església, pintant-se els llavis, i aquesta damisella no era sola: la seva mare, complaguda, l'esguardava i... no li va fer cap amonestació.

L'exemple, però, s'estén; ja no és avui una damisella que pren el temple de Déu per tocador, per manicura o per fer exhibicions de models de vestits o de barrets o per altres coses, avui, per dissort nostra, parlem imparcialment, i molt més a les últimes misses, és corrent fer-ho tot en el temple de Déu, menys orar i guardar el decòrum. Parlo en termes generals.

Un altre dia ens assabentem que un benemèrit jove amonestà a una moixa qui, faltant a les ordinations inserides a la porta de l'església, tingué l'atreuiment d'entrar en el temple i anar a pregar davant de l'altar de la Verge del Carme, amb escàndol dels fidels; aquell model de joves rebé en pagament del zel demostrat en defensa de la decència i dels bons costums, una sorollosa plantofada que la mare de la noia li ventà; la dita mare també estava joiosa de la seva filla!

Això succeïa a Barcelona el dia de la Mare de Déu del Carme, a l'església de Betlem.

No fa pas molts dies, uns *niños* i *niñas bien*, que acompanyats de persones de seny anaren a visitar un dels santuaris de més anomenada i devoció a la nostra terra, i mentre es celebraven els Oficis Divins, hagueren d'ésser amonestats pels fidels devots perquè guardessin el degut respecte. No fent cas d'això, seguiren *burlant-se de tot* i movent escàndol, fins que el capellà-custodi hagué de pendre-hi cartes, foragitant-los d'aquell lloc sagrat! I aquests senyorets i senyoretetes *bien* havien rebut educació... cristiana, encara que no ho semblés. No ho haurien fet pas millor els heretges!

Anem seguint.

En una joliva i riallera vila pirenenca, es celebrava la festa del Roser. Les noies vilatanes i forasterses emplenaven l'església, organitzant la processó de la Mare de Déu del Roser.

Uns quants *joves bien*, proveïts de grosses pape-rines de confetti, s'entaforaren dins l'església i allí començaren la tasca de cobrir de paperets a les noies, igual que si l'església, el temple de Déu, fos una sala de ball i que la processó fos per a ells una mena de Carnestoltes!

No volem contar més casos, ni més coses, puix no acabariem explicant fets que havem presenciats i que posen de relleu l'estat social en què ens trobem.

Recordo, i ve al cas, el contingut d'una lletra endreçada pel germà de la meua mare, jesuïta, destinat a les Missions de Filipines, el qui, havent fet el vapor l'escala d'Aden, juntament amb altres com-

panys, baixaren per a visitar la població i entraren en un dels temples de Buda, on veieren una mare, acompanyada d'un infant, fent oració. La mare (era tal el respecte que li mereixia el temple), no s'adonà de l'entrada dels forasters. No així l'infant, que tafanerot es girà per veure'ls. Indignada la mare, donà tal trompada a l'infant que el rebaté per terra. Així es comporten els pagans!

Així hauriem de portar-nos els cristians!

Com epíleg cal cloure aquest article.

Fins ara, era axiomàtic que els catòlics érem els més i érem els millors.

No ens enganyem. Nosaltres sempre hem sostingut la hipòtesi, i si no, no tindriem necessitat d'esmentar el que acabem d'escriure i moltes coses que callem.

Voleu comptar els cristians? Res més fàcil: veureu si som els més o si som una ínfima minoria! No tan sols a Barcelona, aneu arreu de Catalunya: ni els infants, ni els grans, ni els homes, ni les dones, fan acte de presència als actes públics de l'Església catòlica.

I si bé hi ha la consuetud d'utilitzar els serveis de d'Església en els actes més transcendents de la vida: Baptisme, confirmació, primera comunió, matrimoni i extremaunció, no per això van deixondint-se poc a poc aquestes pràctiques fetes de pura pensa o bé solemniais o per pur compromís.

Aquesta és la trista realitat, i ara tornem a preguntar: Som catòlics? Som heretges? Som pagans?

J. GUILERA VILLARREAL

Recordança d'unes conclusions

Els problemes de la segona ensenyança

Quan es planteja un problema sempre és bo mirar enrera per conèixer les causes directes que l'han ocasionat i en conseqüència buscar bon mitjà de solucionar-lo.

El problema s'ha plantejat fa poc amb motiu de la implantació del nou pla d'ensenyament del Batxillerat a l'Institut de Barcelona. La permanència es feia impossible, les aules resultaven petites per a reunir al gran contingent d'estudiants d'ambdós sexes, els aldarulls han sovintejat i el ministre ha hagut d'intervenir-hi per a buscar una solució accidental a aquest garbuix del nostre Institut.

Algú interessat que la nova reforma, o més ben dit, que els ideals que representa no prosperessin, va esgrimir com arma d'atac contra ella, que les causes del desordre de la incapacitat de l'Institut, de les aules i de l'excessiu nombre d'alumnes era la nova reforma, i el més lamentable va ésser que pares interessats, sense conèixer ben bé l'assumpte, s'empassaren, com vulgarment es diu, l'ham tan ben preparat i protestaren de la nova implantació, pels perjudicis, deien, que els ocasionava, de la impossibilitat de fer assistir les seves filles a les aules, etc.

Ara, nosaltres, un cop allunyat l'apassionament d'aquells dies, tan sols volem transcriure una conclusió presa per la primera Assemblea d'Estudiants Catòlics de Catalunya, que servirà per a demostrar que potser si aleshores s'haguessin escoltat les peticions fetes per la classe escolar, veritablement interessada i amb coneixement de causa dels seus problemes, no s'hauria arribat als lamentables incidents que tota la premsa ha recollit.

No dubtem que si aquestes peticions, així com que es milloressin els Instituts existents a Catalunya, feta en igual ocasió, haguessin estat ateses per les autoritats corresponents, actualment no ens trobaríem amb la impossibilitat de la implantació del nou pla d'ensenyament, amb greu perill del desprestigi d'un pla que a no dubtar ha d'implantar-se en benefici de la cultura i de la prosperitat intel·lectual del nostre poble.

De nou la Federació Catalana, per mitjà dels seus delegats a la darrera Assemblea de Granada, va renovar la seva petició, i fou admesa per l'Assemblea Confederal com una de les seves conclusions, i ara que els fets ens han demostrat la raó d'aquelles peticions no dubtem que el ministre sabrà acollir-les donant solució a aquest greu problema, per solucionar el qual no són suficients les mesures preses fins ara amb l'ampliació actual de l'Institut de Barcelona i l'establiment d'un nou Institut a Manresa, ja que la construcció d'un pavelló en els jardins de la Universitat no fa res més que donar estabilitat al pobre local de l'Institut, que fóra molt millor utilitzar com a aules de diferents Facultats, que força les necessiten. Quant a l'encertada mesura de fundar un nou Institut a la ciutat de Manresa, la creiem insuficient per a solucionar el problema de la segona ensenyança a la província de Barcelona, donat el crescut nombre d'alumnes d'aquesta.

I ja que parlem d'aquest antic problema esmentarem el lamentable estat en què es troben actualment els Instituts de Girona, Reus i Figueres, els quals per a tot podrien servir menys per a l'ensenyament, i si això succeïa abans, quan els alumnes sols estaven dintre l'Institut durant les hores justes de classe, pitjor succeirà ara que és obligatòria la permanència dels estudiants a l'Institut.

Si tot això ho haguessin tingut present els emprenedors d'algunes campanyes, segurament haurien encertat millor la causa del desordre regnant amb motiu del nou pla d'ensenyament, i no ho haurien atribuït a la nova reforma, la necessitat de la qual de tant de temps es feia sentir i que tan ben orientada s'ha portat, encara que amb alguns defectes lamentables que tenim la quasi seguretat que s'han d'esmenar degut al caràcter transitori del nou pla, el qual representa un pas donat per arribar a una més perfecta reforma basada en la llibertat d'ensenyança, que proporcionarà a l'estudiant el major nombre possible de mitjans per a assolir una perfecta preparació per a entrar a la Universitat.

J. C. G.

D'ací i d'allà

A Mèxic els bandolers fan de les seves.

Passeu per un camí i us surten un estol d'homes emmascarats que us prenen fins la pell.

Els, però, tenen la prudència de tapar-se la cara.

A Mèxic trobaríem més d'un senyor que expolia la propietat dels altres, i persegueix els innocents i ho fa sense cobrir-se el rostre.

Ben mirat encara són més decents els bandolers.

* * *

Els diaris ens assabenten que aviat es farà pública la coordinació de les institucions de cultura que sostenen la Diputació i l'Ajuntament.

Coordinar no vol dir posar en ordre alguna cosa i estructurar-la convenientment.

Segons el lèxic modern, coordinar vol dir suprimir.

* * *

L'altre dia un curiós estava admirant el monument als màrtirs construït a la galeria gòtica de la Diputació, i de sobte va exclamar, imitant a Don Juan Tenorio, en veure que havia desaparegut una escultura:

*Cielos! el pedestal
no mantiene su escultura!...*

De seguida, però, el varen tranquil·litzar. L'escultor l'ha reclamat per a perfeccionar-la. Sembla que la roba no li queia gaire bé.

* * *

Es recullen signatures per a demanar que sigui restaurat el monestir de Poblet.

Fins que caiguin els murs no es farà res.

Quan hagin caigut es nomenarà una comissió perquè dictamini, i quan hagi dictaminat, el monestir serà un munt de runes.

* * *

Es veu que la mort del gran Valentino ha fet sagnar el cor de les noies.

Els que entenen d'aquestes coses, diuen que era el *hombre más guapo del mundo*.

Quin honor per a la família!

En una revista estrangera hem vist una fotografia, en la qual s'hi veuen milers de donzelles que van compungides darrera del fèretre.

D'això sí que se'n diu tenir sort!

Hem vist anunciat un fascicle molt interessant.

S'hi descriuen els procediments de què es valia l'artista per a fer sospirar les noies. Es fa un elogi dels seus ulls i una descripció romàntica de la seva figura.

Aneu a saber si hi ha alguna noia que s'ha arribat a posar dol.

Si segueixen morint-se artistes pel·liculers tan ben plantats i tan *macos*, al costat de cada cinema hi haurem de construir un manicomi.

* * *

Aquests dies es reparteixen a la porta de la Diputació uns prospectes anunciant la creació de la "Caja provincial de Ahorros".

En una ciutat com la nostra que no hi havien caixes d'estalvi, la que acaba de crear la Diputació farà un gran servei.

Com que encara no és coneguda, aquesta caixa gairebé no té imponents.

La Diputació podria obrir unes quantes llibretes amb els diners que ha estalviat suprimint inútils institucions de cultura.

* * *

A l'autor de l'obra *La dona verge* se li ha fet un homenatge.

Avui els homenatges van a dojo. Per qualsevol pretext s'organitza un banquet.

Hem llegit l'obra i confessem sincerament que el seu autor no necessita un homenatge, sinó que el portin una temporada a un sanatori. Unicament un home malalt pot escriure una obra tan abjecta.

Ens han dit que en el transcurs de la representació del segon acte, l'autor ha de sortir a saludar.

I sabeu per què?

Es una cosa molt edificant. Una dona que viu amistançada amb un comerciant, ataca durament l'esposa legítima d'aquest, i el públic s'entusiasma. Es combat el matrimoni i es canten les excel·lències de l'amor lliure.

Ja veieu com no n'hi ha per menys perquè els seus companys de premsa (l'autor de l'obra és periodista) li hagin donat un banquet.

En Paco Madrid, que és un periodista truculent, diu que l'autor de la dita obra ha trencat els motllos antics.

Ha trencat els motllos... i la decència.

* * *

Quan varen posar en llibertat el senyor Lerroux. *El Progreso*, que encara es publica a Barcelona, perquè els venedors radicals puguin fer paperines, declarà molt seriosament que el cabdill republicà no estava compromès en cap complot revolucionari.

No calia pas que fes aquesta afirmació. Si En Lerroux s'hagués trobat a l'estranger, encara ho hauríem pogut sospitar, però trobant-se prop de la delegació de policia, ja era de suposar que ell era innocent.

Quan era l'amo de Barcelona i actuava de galant jove en la farsa republicana, estàvem molt tranquils quan sabíem que es trobava prop de nosaltres.

El dia que s'allunyava, malament.

El senyor Lerroux és d'aquells que saben nedar i guardar la roba.

Aquest número ha passat per la censura governativa

El que passa

ESPANYA ENDINS

Hem de donar per repetit, amb el degut respecte, ço que solem manifestar quan el llapis fiscal esborra tot o part d'aquestes petites cròniques. Si goséssim, apel·lariem del fiscal atrafegat, al fiscal desenfeinat a qui sobri temps per a rumiar els escrits subjectes al seu equànime judici, però ja suposem que aquest cas no es dona sovint. Alabat sia Déu!

Altrament, avui tenim la sort que ens dona la crònica quasi feta el cap del Govern amb les seves interessants declaracions publicades pel *Diario del Lunes*:

"No hi ha per a Espanya en aquests moments — ha dit el president — motiu de grans preocupacions, encara que tampoc és cosa de lliurar-se a les delícies de Càpua.

Com tot país té els seus problemes i — ja ho he dit en altres ocasions — quan se'n soluciona un, en neix un altre o d'altres.

El Marroc ha cedit en el seu aspecte virulent, i en tres o quatre graons anyals, s'arribarà a la completa estabilització.

La qüestió de Tànger s'ha plantejat en termes de serenitat, que permetran estudiar-la i resoldre-la, o almenys millorar-ne l'aspecte.

"L'ordre públic està assegurat. En temps en què cada qual feia el que volia, i en què així era entesa la llibertat, he conegut jo, que no sóc encara molt vell, pronunciaments militars, i motins revolucionaris, molt més greus que els d'ara, i per cert alguns castigats amb duresa i promptitud exemplars.

Al present, després de la desdixada provatura de Vera i del fracàs de la conspiració de la primavera passada, la diligent i amistosa perspicàcia de l'autoritat francesa ha evitat a Espanya, a Catalunya particularment, dies de vergonya i de dol.

"En matèria econòmica, anuncia el president que l'últim exercici econòmic s'ha tancat amb un dèficit de cent cinquanta milions menys que el promedi dels tres anys que governem; uns 200 milions menys que el promedi dels tres anteriors al nostre adveniment."

Ah! duint al pla de tributació, també ha mostrat el seu optimisme.

"S'objectarà — diu — que el nou pla proposa la tributació dels obrers. Cert que és així, encara que amb quota mínima; però això es fa més per dignificar-los i per a justificar les atencions i previsions que l'Estat ha de tenir respecte a la situació social, que per gravar els seus journals."

Aquest punt concret dels projectes d'En Calvo Sotelo veritablement preocupa als obrers i és objecte de generals comentaris. No hi ha dubte que és un principi d'equitat fiscal que tothom tributi per ço que guanya, però per arribar a la tributació dels humils i dels pobres, cal que d'ells en amunt no hi hagi ningú que burli aquest principi; absolutament ningú.

I quan això sigui un fet, les classes humils, les classes pobres, que poc hauran de tributar!

Aquests dies els esperits malaltissos, la gent sectària, s'han refocillat comentant el 50 aniversari de la Institució Lliure d'Ensenyança, catau oficial de catedràtics impius i laïcitzants que els Governos han protegit sempre amb dany grandíssim, incalculable, de la fe i de la cultura d'Espanya. De la I. L. E. — roda oficial subrepticiament col·locada en l'organisme d'Instrucció Pública per a controlar-lo sectàriament —, ha sortit tota la caterva de professors, pintats de savis, que han convertit moltes càtedres oficials en tribunes de la impietat i, moltes vegades en focus de corrupció. L'estol de *krausistes* capitanejats pel tristament famós Giner de los Ríos, que, mig segle enrera, crearen amb anuència d'un Govern lliberal i amb uns mitjans econòmics que no podien aplicar-se a tal empresa, la I. L. E., ja ha donat el seu compte a Déu, com també molts dels polítics que els protegiren. Mentre la I. L. E. existeixi, repetim ço que hem dit altres vegades: no creurem en l'eficàcia de cap pla de regeneració de l'ensenyança que no comenci dissolent la dita entitat, la més perniciosa d'Espanya.

Dues noves per a posar punt a aquest sector de la crònica.

L'emprèstid de 225 milions ha estat cobert dues vegades.

ESPANYA ENFORA

Més que la solució de la vaga minera anglesa, ruïna de què tardarà anys a refer-se la Gran Bretanya;

Més que l'aliança turco-russa, consumada a Odesa, prenyada de perills per a un esdeveniment no llunyà;

Més que els avenços del dictatorialisme, personificat en Mussolini, que ha ressuscitat l'apoteigma polític romà aplicant-lo radicalment en la seva pàtria *quod principi placuit*;...

Més que les sanguinàries barbaritats que es registren en la persecució de Calles contra els nostres germans de Mèxic;

Més que aquestes i altres coses semblants de què ha estat pròdiga la setmana passada, confessem que ens ha colpit el discurs del President dels Estats Units de Nord-Amèrica pronunciat a Kansas City amb motiu de la inauguració d'un grandios monument commemoratiu de la Gran Guerra.

Per a Coolidge el final de la gran guerra encara no ha arribat, ni tampoc l'ocasió d'adherir-se els Estats Units al tribunal internacional de justícia. Ans al contrari. "Mentre els Estats Units estan entestats en la política de la pau, han gastat en preparatius de guerra per a la defensa nacional més de 6.000 milions de dòllars. *Al món no hi ha millor armada que la ianqui.*"

I ara ve el tro gros de Coolidge: "En cas de perill nacional, el govern ha de veure's revestit de plena autoritat per poder cridar a totes les forces de la nació. Tots els homes i totes les riqueses del país deurán allistar-se".

No acaben aquí les declaracions sensacionals de Coolidge. En queden per a una altra crònica, però ara cal meditar aquestes.

Noticiari

ESpanya

El nombre d'electors en la "província" de Tarragona, segons una estadística provincial, és de 92 mil 956 homes i 26.964 dones. Els feministes hi tindran alguna cosa a dir.

—Dilluns, a les sis de la tarda, tingué lloc a la Caixa de Pensions per a la Velleja i d'Estalvis la inauguració del curs d'Infermeres del Montepio de Santa Madrona. El Dr. don Francesc Bordàs dissertà sobre el tema "Condicions científiques i morals que ha de reunir la perfecta infermera".

—La Direcció general del Treball i Actuació social del ram acaba de publicar una Monografia estadística, relativa als accidents del treball ocorreguts el 1923 i 1924.

El personal encarregat d'aquest servei ha aconseguit reunir dades de 84.904 accidents del treball en l'any 1923 i de 91.481 en l'any 1924.

Si que anem endarrerits de comptes!

—Diuen de Manresa que diumenge va fer-se la cerimònia de posar la primera pedra del grup de cases barates que projecta fer construir la Caixa d'Estalvis de la dita ciutat.

Hi concorregueren les primeres autoritats.

El secretari, senyor Ferrer, va llegir una Memòria, en la qual recordà les gestions fetes per don Leonci Soler i March i don Domènec Farreras per a construir cases barates, quan encara, a Espanya, no s'havia legislat en aquest sentit, i assabentà que anyalment la Caixa nodreix la consignació per a formar el capital necessari per a fer la construcció.

Va dir que el bon patrici En Josep Oms Rovis firmà en nom propi el compromís de compra dels terrenys, que després cedí a la Caixa.

—La Junta de la F. C. d'Estudiants Catòlics celebra una sèrie de reunions molt animades. Amb aquest motiu cal esperar un any de profitosa activitat escolar.

—Les festes del Centenari Aloisià es desenrotllen plenes de pietat i vigoria. Ara s'anuncia una Comunió general per al dia 21, a les 8 del matí, a la nostra Catedral-Basílica. Celebrarà la santa Missa el reverendíssim senyor Bisbe de la diòcesi, que sens dubte farà puntes amb la del Sant Jubileu. Endavant!

—La Confederació d'Obrers Catòlics de Llevant dirigí al President del Consell de Ministres un missatge suplicant-li que no s'oblidi de la dita forta

entitat obrera en atorgar representacions obreres per a l'Assemblea Nacional que ja fa tant de temps que s'anuncia. Hi tenen dret.

—Les autoritats i el poble de Santander han rebut un fervorós homenatge al marquès de Valdecilla per les seves esplendideses socials de què ja donem sovint notícies.

ESTRANGER

A Mèxic es veu que totes les coses van pel mateix mal camí. La Comissió agrària de l'Estat de Michoacan ha parcellat tretze grans finques contra la voluntat dels seus propietaris i les ha distribuït entre els indígenes.

La protesta dels expoliats no ha estat admesa, ni l'apellació tampoc. Un castellà comentaria el cas dient: "Apaga y vámonos"!

—A Austria, Seipel, el gran polític catòlic, ha conjurat la temuda vaga de funcionaris públics gràcies al seu prestigi personal i algunes mides de bon govern.

—A Alemanya han aparegut les pastores protestants. Com que els pastors no es cuiden gaire dels seus xais, unes dames de Turíngia s'han dedicat a la carrera eclesiàstica per mor de substituir-los. Diu que aniran tan bé.

—Es confirma la nova curiosa que la Federació Americana del Treball, en el XXXVI Congrés anyal, la celebració del qual prepara, posarà a l'ordre del dia la petició al Govern que declari de cinc dies la setmana de treball, a raó de vuit hores diàries. Tal com marxen els negocis als Estats Units és possible que prosperi aquesta petició.

—El secretari general de l'Associació de minaires del comtat de York (Anglaterra) ha declarat que el conflicte minaire anglès és degut, principalment, als comunistes, i que fins que es desarreli aquesta mala planta del terreny obrer no prosperarà aquest. Bona part dels diners rebuts de l'estranger per als vaguistes serveixen per a la propaganda comunista.

—En el recent Congrés Internacional d'Educació Moral, essencialment laic, que ha tingut lloc a Roma, i davant dels ensuperbits representants de 19 governs, 53 Universitats, 52 grans entitats educatives i 39 apòstols d'altres tants països, el representant del Govern italià, després de saludar els congressistes en nom del mateix, els digué categòricament que l'única moral vertadera és la de Crist i l'única educadora de pobles la seva santa religió, l'ensenyança i pràctica de la qual declararà per aquesta raó obligatòria a les escoles públiques el Govern italià.

L'efecte d'aquestes declaracions en el si de l'Assemblea fou aclaparador.

Als subscriptors de CATALUNYA SOCIAL

Encara que han estat molts els que han respost a la darrera invitació que se'ls va fer el mes passat per a posar-se al corrent de pagament, resten alguns encara en descobert. Caldria que no esperessin a cap-d'any per a posar-se al corrent.

Altrament, aquesta Administració agraeix de veres les atencions de què és objecte per part de la immensa majoria dels subscriptors de CATALUNYA SOCIAL, la qual, com prompte es veurà, sap correspondre-hi esplèndidament.

L'Administració

Acadèmia Cots

Arcs, 10. - BARCELONA

FUNDADA EN 1879

Direcció general: Carrer Arcs, 10 (Places Santa Anna i Nova)

Telèfon 5041 A. - Apartat 782

CLASSES SELECTES separats els dos sexes per diferents pisos i escales

COMERÇ - IDIOMES

Procediments eminentment pràctics

CLASSES GENERALS, QUOTA MODICA

Constantment l'ACADEMIA COTS rep demanda d'alumnes per ocupar bones places.

ASSIGNATURES: Teneduria.—Càlcul.—Lletra comercial.—Correspondència.—Mecanografia.—Taquigrafia.—Francès i Anglès.—Alemany.—Classificació i Arxiu.—Alts estudis comercials.—Ortografia.—Dibuix industrial.—Linguòfons.—Màquines de calcular, etc.

Exigiu l'adjunta marca registrada

XAROP PUIG

Antiga i acreditada preparació per a combatre les pulmonies, bronquitis, catarros, tos i totes les afeccions de l'aparell respiratori.

Seixanta anys d'exits continus.

De venda: en totes les farmàcies i centres d'específics.

preparat per Z. Puig.—RIPOLL

SERVEIS DE LA COMPANYIA TRASATLÀNTICA

Línia de Cuba Mèxic.—Servei mensual, sortint de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 i de Corunya el 21, per a Havana i Veracruz. Sortides de Veracruz el 16 i de Havana el 20 de cada mes per a Corunya, Gijón i Santander.

Línia de Buenos-Aires.—Servei mensual sortint de Barcelona el 4, de Màlaga el 5 i de Càdiz el 7, per a Santa Creu de Tenerife, Montevideo i Buenos-Aires; empenent el viatge de tornada des de Buenos-Aires el dia 2 i de Montevideo el 3.

Línia de New-York, Cuba, Mèxic.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 25, de València el 26, de Màlaga el 28 i de Càdiz el 30, per a New-York, Havana i Veracruz. Retorn de Veracruz el 27 i de Havana el 30 de cada mes, amb escala a New-York.

Línia de Venezuela Colombia.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 10, de València el 11, de Màlaga el 13 i de Càdiz el 15 de cada mes, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma, Puerto-Rico i Havana. Sortida de Colón el 12 per a Sabanilla, Curaçao, Puerto-Cabello, La Guaira, Puerto-Rico, Canàries, Càdiz i Barcelona.

Línia de Fernando Poo.—Servei mensual, sortint de Barcelona el 2, de València el 3, d'Alacant el 4 i de Càdiz el 7, per a Les Palmes, Santa Creu de Tenerife, Santa Creu de la Palma i part de la costa occidental de Africa. Retorn de Fernando Poo el 2, fent les escales de Canàries i de la Península indicades en el viatge d'anada.

A més dels indicats serveis, la Companyia Trasatlàntica té establerts els especials dels ports del Mediterrani a New-York, dels ports del Cantàbric a New-York i la Línia de Barcelona a Filipines, les sortides de les quals no són fixes i s'anunciaran oportunament a cada viatge.

Aquests vapors admeten càrrega en les condicions més favorables i passatgers, als quals a Companyia dona allotjament molt còmode i tracte esmerat, com té acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors porten telegrafia sense fils.

Jarabe Osteógeno Genové

DE VENTA:
EN LA FARMACIA DEL AUTOR
Teléfono 2018 A.

RAMBLA DE LAS FLORES, 5
BARCELONA
y en las principales de España

Ja ha sortit el primer volum de

La Bíblia en Català

Comentada i traduïda dels textos originals
pels

MONJOS DE MONTSERRAT

EL GENESI

per Dom Bonaventura Ubach

Preus de cada volum

Paper japó	200 ptes.
Paper fil	60 »
Paper verjurat (amb ralladura)	30 »

Prospectes i subscripcions: MONESTIR DE MONTSERRAT

FRANQUEO CONCERTADO

ATENES A. G.—Provença, 151.